

Nejčastější chyby v testu

+ otázky k ujasnění

1. Mezní produkt, průměrný a celkový

vypadá to, že mnoho z vás nepochopilo obecnou podstatu rozdílu mezi mezními, průměrnými a celkovými veličinami. Brzy budeme probírat mezní a celkový užitek a to vám snad tyto pojmy více objasní.

Hodně problémů ale plyne z faktu, že mnozí z vás nedokážou pracovat s grafy, tj. nespojují si jednotlivé body křivek s hodnotami vynášenými na osách. Zkuste se tedy zamyslet nad následujícími otázkami:

- jak se liší graf přímé a nepřímé úměry?
- jak vypadá křivka, která má pozitivní a jak ta, která má negativní sklon?
- co znamená pojem směrnice křivky?
- proč je dobré vynášet si hodnoty na osy?
- křivka má rovnici $P = 30 - 5Q$. Jedná se o nabídku nebo poptávku? Jak to poznáte?

2. Veřejné statky

téměř všichni z vás zaškrtili, že veřejné statky jsou statky poskytované státem. Takové tvrzení není v žádném případě pravda – některé veřejné statky sice jsou poskytovány státem, ale to není jejich definiční znak (to je nerivalita a nevyhloučitelnost). Některé veřejné statky jsou totiž běžně poskytovány i na tržní bázi.

- najděte KONKRÉTNÍ příklad veřejného statku, který je v jedné zemi poskytován tržně, zatímco v nějaké jiné zemi státem
- najděte KONKRÉTNÍ příklad veřejného statku, u kterého v ČR platí, že je poskytován jak státem, tak tržně

3. Poptávka X poptávané množství

téměř všichni z vás zaškrtili, že poptávka/nabídka je poptávané/nabízené množství při určité ceně. To ale není pravda – poptávka a nabídka je funkce a množství je jen jedná proměnná této funkce (např. rovnice nabídky je $P = 14 + 8Q - Q$ je množství a nabídka je celá funkce)

Při jakých z následujících situací, se mění poptávka a kdy jen poptávané množství nějakého výrobku? Jak situace vypadá v grafu?

- výrobek zlevnil
- snížilo se množství peněz, které jsem ochoten/na za výrobek utratit
- přešel/la jsem k podobnému výrobku, který je levnější

4. Pozitivní X normativní ekonomie

je zbytečné znát definici, když nevíte, co si pod ní představit.

Vidíte nějaký rozdíl mezi následujícími texty?

Světová finanční krize výrazně srazila spotřebitelskou důvěru ve Spojených státech amerických. Index důvěry, který sestavuje Michiganská univerzita a agentura Reuters v říjnu podle předběžných údajů rekordně klesl ze zářijových 70,3 na 57,5 bodu. Analytici přitom očekávali pokles mírnější, a to na 65,5 bodu. Pokud se údaje potvrdí, půjde o nejprudší propad ukazatele od roku 1952, kdy začal být sestavován. Na nejnižší hodnotu 51,7 bodu se index propadl v květnu 1980.

Přesto si troufám tvrdit, že naše současná vládní reprezentace jde ještě dál. Předseda vlády a ODS Mirek Topolánek Lisabonskou smlouvu podepsal. Je nepochopitelné, že následně souhlasil s tím, aby ODS iniciovala proces jejího přezkoumání Ústavním soudem. Co na to říci? Kdybych byl předsedou vlády, nedovedu si představit, že bych podepsal smlouvu, o které bych měl, byť sebemenší pochybnosti, že je v rozporu s naší ústavou. Ale když už bych jí podepsal, nikdy bych nepřipustil její zpochybňování. ODS prostě pokračuje z hlediska zahraniční politiky v komických hrách, které ji poškozují, což mě nevadí, ale tyto hry také poškozují tuto zemi. Což je horší.

5. Produktivita X intenzita práce

opět je zbytečné znát definici, když nevíte, co si pod ní představit. Většina z vás nedokázala udat příklad či psali v podstatě o obou pojmech to samé.

Alfons a Alžběta jsou v prvním ročníku na ESF. Alfons má spoustu koníčků, a tak nemá mnoho volného času připravit se na test. Věnoval přípravě pouze dvě hodiny, ale přesto se mu podařilo naučit celou látku a v testu získal 80 %. Alžběta se na test učila celý víkend, ale přípravu často prokládala telefonáty kamarádkám. Látku se naučila pouze povrchně a v testu dosáhla 50 bodů. **Co můžete říct o produktivitě a intenzitě práce každého z nich?**

6. Náklady obětované příležitosti

chápu, že definice a samotný pojem může působit zavádějícím dojmem, ale nejde o žádné náklady v klasickém slova smyslu. Tedy nejsou to náklady na vyrobení např. jiného typu výrobku – tedy např. 600 Kč nákladů místo 500 Kč nákladů výrobku, který teď vyrábíte. Nákladem se tady stává to, **o co přicházíte tím, že jste se rozhodli pro něco, místo toho, aby jste se rozhodli pro něco jiného.**

Identifikujte přesně náklady obětované příležitosti. Robert je právník a pracuje v advokátní kanceláři, kde tráví zhruba osm hodin denně. Za hodinu práce získává plat 500 Kč. Robert je ale také velký příznivec golfu. Rozhodl se proto, že v pátek nebude chodit do kanceláře a raději se bude věnovat celý den svému koníčku. Rozhodl se pro golf a obětoval druhou nejlepší alternativu (práci). Jaké jsou náklady obětované příležitosti jeho dnu na golfovém hřišti?

7. Pavučinový model trhu

Obrázek pavučinového modelu trhu je pouze ilustrace pro určité ekonomické zákonitosti. Je zcela zbytečné umět nakreslit obrázek bez toho, abyste věděli, co **v realitě znamenají** jednotlivé posuny.